

Streszczenie rozprawy doktorskiej

Europejska filozofia kina po Deleuzie

Mgr Jakub Morawski

Opiekun naukowy: prof. dr. hab. Małgorzata Radkiewicz

Tematem niniejszej dysertacji jest rozpoznanie i charakterystyka kierunków oraz tendencji rozwojowych we współczesnej filozofii kina, wywodzącej się z tradycji krytycznej, lewicowej myśli europejskiej. Głównym celem, wokół którego zbudowano wywód, jest zaproponowanie porządkującej definicji, cech opisowych oraz wspólnoty celów dzisiejszych dokonań w dziedzinie krytyczno-filozoficznie zorientowanej myśli filmowej poprzez zestawienie, porównanie i syntezę poglądów jej najważniejszych przedstawicieli.

Głównymi przedstawicielami definiowanego w tej pracy zjawiska, którym poświęcono kolejne rozdziały studium, są: Gilles Deleuze, Giorgio Agamben, Jacques Rancière oraz Alain Badiou. Wszyscy oni wywodzą się z tej samej tradycji powojennej filozofii europejskiej (w większości francuskiej), czerpiąc inspiracje z dominujących w tamtym okresie kierunków i szkół myślowych, przede wszystkim zaś: strukturalizmu, poststrukturalizmu, marksizmu, hermeneutyki, psychoanalizy.

Zrozumienie owych współczesnych sposobów podejścia do kina przez myślicieli krytycznych z perspektywy zredefiniowania jego ontologii i połączeń z odświeżonymi pojęciami filozoficznymi oraz innymi obszarami wiedzy i dziedzinami ludzkiej aktywności, jest kluczowym zadaniem tej pracy. Wyczerpująca prezentacja wszystkich wątków i koncepcji zawartych we współczesnych pracach filozoficznych o kinie oraz ich syntetyczna systematyzacja wraz z wykazaniem związków z wątkami pozafilmowymi zaferować mogą świeże spojrzenie i nowe narzędzia teoretyczne oraz praktyczne dla dyscypliny filmoznawstwa, krytyki filmowej i artystycznej oraz samego tworzenia filmów. Zakłada się, że dysertacja pozwoli lepiej zrozumieć twórcze i wyzwalające możliwości jakie może nieść ze sobą kino i środki artystyczne, którymi operuje w obliczu współczesnych zmian na gruncie humanistyki, polityki, ekonomii społeczeństwa. Poprzez redefinicję relacji jakie tworzyć mogą ze sobą filozofia i film, współcześni filozofowie kina proponują nowe sposoby włączenia namysłów krytycznych do tworzenia, doświadczania oraz myślenia o obrazach. Wykorzystują do tego autorsko rozwijane koncepcje, jednocześnie odświeżając kluczowe filozoficzne pojęcia, które ich zdaniem należy dziś na nowo zdefiniować – politykę, estetykę, etykę, dialektykę. Wokół tych pojęć zdefiniowany zostanie współczesny trend w Europejskiej filozofii kina po Deleuzie.

Jakub Morawski

Summary of the doctoral dissertation

European film philosophy after Deleuze

Jakub Morawski, MA

supervisor: prof. dr. hab. Małgorzata Radkiewicz

The subject of this dissertation is the identification and characterization of trends and tendencies in the contemporary film philosophy that derives inspirations from the critical tradition of leftist European thought. The main goal around which the argument is built is to propose an ordering definition, descriptive features and a community of goals for today's achievements in the field of critically and philosophically oriented film thought through the juxtaposition, comparison and synthesis of the positions of its most important representatives.

The main representatives of the phenomenon defined in this work, to which the following chapters of the study are devoted, are: Gilles Deleuze, Giorgio Agamben, Jacques Rancière and Alain Badiou. They all come from the same tradition of post-war European philosophy (predominately French), drawing inspiration from the dominant trends and schools of thought at that time, above all: structuralism, post-structuralism, Marxism, hermeneutics, and psychoanalysis.

Understanding these contemporary approaches to cinema by critical thinkers from the perspective of redefining its ontology and links with refreshed philosophical concepts and other areas of knowledge and areas of human activity is a key task of the thesis. A comprehensive presentation of all the themes and concepts contained in contemporary philosophical works about cinema and their synthetic systematization, along with the demonstration of connections with non-film themes, can offer a fresh perspective and new theoretical and practical tools for the discipline of film studies, film and artistic criticism, and film making itself.

It is assumed that the dissertation will help to better understand the creative and emancipating possibilities that cinema and artistic means can bring with it in the face of contemporary changes in the field of humanities, politics, economy, or society. By redefining the relationships that philosophy and film can create, contemporary film philosophers propose new ways of incorporating critical thoughts into creating, experiencing, and thinking about images. They use individually developed concepts, at the same time refreshing key philosophical concepts that, in their opinion, should be redefined today - politics, aesthetics, ethics, dialectics. Around these concepts, the contemporary trend in the European film philosophy after Deleuze will be defined and analysed.

Jakub Morawski